

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. BLS-401-00739

Den 23. marts 2010

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har i brev af 24. februar 2010 stillet følgende spørgsmål nr. 463 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Bjarne Lausten (S).

Spørgsmål nr. 463 (alm. del)

"Der er store miljø- og naturgevinster ved at retablere stenrev i Limfjorden. Rev, der tidligere var udbredte i fjorden, men gennem tiden er blevet fjernet i forbindelse med bl.a. stenfiskeri, trawling og muslingefiskeri. Alligevel indgår stenrev ikke som virkemiddel, hverken i virkemiddelkataloget eller i udkast til vandplan for Limfjorden, til trods for de mange store gevinster ved reetablering. Vil ministeren på den baggrund redegøre for effekten af at udlægge få km² stenrev i eksempelvis Limfjorden, herunder effekten for fauna, vandkvaliteten og potentialet i forhold til at erstatte en væsentlig del af reduktionsbehovet for kvælstof, jf. rapporten "Stenrev i Limfjorden: Fra naturgenopretning til supplerende virkemiddel", som By og Landskabsstyrelsen udgav i januar 2009?"

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for By- og Landskabsstyrelsen, som har oplyst følgende, hvor til jeg kan henholde mig:

"Effekten af et genoprettet stenrev vil være afhængig af de specifikke økologiske forhold i det pågældende område. Den rapport, som spørgeren henviser til, er udarbejdet af DHI og Danmarks Miljøundersøgelser for By- og landskabsstyrelsen. Rapporten forholder sig specifikt til de mulige økologiske effekter af genopretning af stenrev i Limfjorden.

Der er tale om modelberegninger og dermed en teoretisk belysning af mulige effekter af et virkemiddel, der kan supplere den øvrige indsats for at reducere kvælstofudledningerne til Limfjorden for at opnå god miljøtilstand i fjorden. Fokus i projektet er den kvælstofpulje, der frigives fra sedimentet i fjorden under iltsvind.

Danmarks Miljøundersøgelser og DHI har, på grundlag af detaljerede modelberegninger og vurderinger af de økologiske effekter i rapporten, vurderet, at genetablering af den hårde bund kan anvendes til forbedring af de økologiske forhold i fjorden. Modelberegningerne viser, at etablering af et sådant stenrev kan gøre fjorden mere robust overfor iltsvind.

Rapporten vurderer, at den tangskov, der vil opstå på et genetableret stenrev på 2 km² vil kunne mindske risikoen for iltsvind i stille somre ved at producere ilt og derved fastholde kvælstoffet i sedimentet. Denne effekt på iltforholdene svarer til den effekt, der vil kunne opnås ved en reduktion i tilførslerne fra land på 800-1.000 tons kvælstof. Forudsætningen er dog, at lyset er i stand til at trænge ned gennem vandet, da tangskoven ellers ikke kan producere ilt.

Effekten af et genoprettet stenrev i Limfjorden vil desuden være afhængig af, at der ikke fortsat fjernes sten fra vandområdet fx gennem muslingeskrab.

Rapporten vurderer, at et projekt til etablering af 2 km² stenbund i Limfjorden formentlig vil koste mellem 100 og 300 mio. kr. afhængig af materialer og konstruktionen af revet. Det vil ikke være muligt at etablere et mindre rev for at afprøve de vurderede, mulige effekter af kvælstofbinding i pilotskala.

Rapportens beregninger er gennemført for de centrale dele af Limfjorden. Der er ikke gennemført tilsvarende beregninger for andre farvande.”

Karen Ellemann

/

Helle Pilsgaard